

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre — — — — 1 pengő 80 fillér
Fél évre — — — — 3 pengő 40 fillér
Egész évre — — — — 6 pengő.

Lapzárta PÉNTEK déli 12 óra.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
G y o m a, Kossuth Lajos utca 576.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos 1 cm.-es hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Mikor lesz a képviselő választás?

Micsoda lázas készülődés! Vasárnaponként tömege a népgyűléseknek, beszámolóknak. Új nevekkel ismeretlen emberekről olvasunk a hétfői lapokban. Uram-isten! Mennyi erőfeszítés, mennyi akarás!

A helyi lapok személyi rovatában állandó értesítés adja a választók tudtára, hogy „.... képviselőnk vasárnap választóit a községházánál fogadja”. Jól lehet, visszaemlékezés óta csak a lakodalmi és keresztelői beszámolóknak olvasták a képviselő ur nevét. Pedig akkor is voltak bizonyára bajban levő emberek, dehát ki gondolt akkor a képviselőválasztásra?

Előírás szerint a jövő évben telik le a ciklus, tehát nem is árt, ha ezt a kis évecskét kihasználják a képviselő urak és kitapasztalják a választók hangulatából, hogy mit is kell majd ígérni az új választáskor?

A mi kerületünkben könnyű lesz a helyzetük a jelölt uraknak, mert annyi mindenünk hiányzik, lehet mit ígérni. Most különben is az „utak” planétájában vagyunk, tehát legegyszerűbb lesz beígérni az orosháza—kondorosi, kondoros—endrődi, endrőd—mezőturi, mezőberény—gyomai, gyoma—turkevei utakat, ezeken kívül Gyomának járásbiróságát, polgári iskolát, Kondorosnak az utóbbi tervtől eltérően nem

Csabára, hanem Endrőd—Gyomára vezetett vasutat, Endrődnek pedig egy 200 holdas rózsa telepet holdlandi tőkével.

Sha a választás csak később lenne és ezek az

ígérettek addigra beteljesednének, segítségére leszünk a jelölt uraknak és megsugjuk majd nekik, hogy mi mindenre lenne még szükségünk ezeken kívül.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Folyó év október hó 27-én délelőtt 9 órakor a községháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Vásártéri vendéglő bérbeadása.
2. Vásártéri járattirók díjának megállapítása.
3. Gyányi Imre kérvénye 2. házhely engedélyezése iránt.
4. Khüne gépgyár adománya a gazdasági ismétlő iskolának.
5. Vágóhídi mázsa használati díjának megállapítása.

6. Edelsbrunner Sándor kérvénye, a község kötelekébe való felvétele kilátásba helyezése iránt.

7. Halmagyi iskolához padok beszerzése.

8. Árvaház bérletének rendezése.

9. Csudaballa elszakítási ügyében 174/1930 bgy. sz. határozat bemutatása.

10. Kovács Sándor közmunkaváltság törlés iránti kérvénye.

11. Fekete Imre közmunkaváltság törlés iránti kérvénye.

Állami szükségmunkák a megyében.

A minisztertanács a munkanélküliség enyhítése érdekében a vármegyékben a következő közmunkák sürgős megindításához ad államsegélyt: Békés község polgári leányiskolájának megépítési céljaira hozzájárulás címén 80 ezer pengőt. Orosháza községnek a rendőrségi székház megépítési céljaira 100 ezer pengőt és katonai épületek emelésére 400 ezer pengőt. Békéscsaba megyei város új állomás épületének felépítésére 600 ezer pengőt és utjavítási célokra 35 ezer pengőt. Gyula megyei

város utca rendezésre és vizes területek lecsapolására 100 ezer pengőt kap.

A belügyminiszter ezekkel kapcsolatban elrendelte, hogy minden helyen, ahol megfelelő számú földmunkás áll rendelkezésre, elsősorban Békés, Csongrád és Szolnok megyei munkásokat kell alkalmazni.

Ugy tudjuk, hogy az állami segélyek kiutalásában báró Feilitzsch Berthold főispánunknak igen nagy része van, amiért hálát és elismerést érdemel.

A főszolgabíró jelentése a gyomai járás szeptember havi közállapotairól.

Személybiztonság: F. évi szeptember havában veszélyeztetve nem volt.

Vagyonbiztonság: Három esetben támadtatott meg, kisebb-nagyobb lopások alakjában.

Öngyilkosság: Két esetben történt.

Tűzeset: Három esetben volt, melyből egy a póhalmi gazdaságban, kettő pedig Endrődön volt. A tűzkárok biztosítás révén részben megtérülnek.

Földművelés, ipar és kereskedelem: Gazdáink tengeri lörréssel és annak haza szállítással foglalkoztak.

Közlekedés, árvédelem: Közutaink jókarban és járható állapotban vannak. A Körös vízállása a normálnál jóval alacsonyabb.

Adókiivetés és behajtás: Az együttesen kezelt közadóktól augusztus hó 20-tól szeptember hó 26-ig 73.625 pengő 62 fillér, ebadóban pedig 528.26 pengő folyt be.

A társadalmi élet terén említésreméltó esemény nem történt.

A volt endrődi bíró ügyében ítélkezett a Tábla.

(Endrődi tudósítónktól.)

A napokban foglalkozott a kir. Tábla Hunya Máténak felfolyamodásával, amely szerint kérte a törvényszék ama ítéletének megváltoztatását, amelyben Kovács István volt bíróval szemben a hivatalos hatalommal való visszaélés vádját ejtette. Az ítéletábla a törvényszék ítéletét megsemmisítette és a törvényszéket új eljárásra utasította. Így most fog eldőlni, vajon visszaélt-e hivatalos hatalmával a volt bíró vagy sem? Az ügy ismertetésére a jövő számunkban térünk vissza.

A belügyminiszter fegyelmi eljárást indított az endrődi főjegyző ellen.

(Endrődi tudósítónktól.)

Ismeretes olvasóink előtt az alispán azon végzése, amellyel a Finta Albert endrődi főjegyző és Kovács István volt községi bíró ellen tett feljelentések elintézésé-ként megállapította a szabálytalanságokat és ezekért 57 pengő pénzbírsággal sújtotta a főjegyzőt. Kovács István volt községi bíró ellen pedig eljárni nem tudott, mert az beadott lemondásával az alispáni ítélkezés alól idejében kivonta magát. Ezt a szokatlan hangú és enyhe ítéletet a följelentők meglebbedtek a belügyminiszterhez és mint illetékes helyen hivatalosan értesülünk, a belügyminiszter helyt is adott a felelősségnek és a feljelentés több vádpontjára elrendelte a fegyelmi eljárást a főjegyző ellen.

Közérdekű levél.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Azon alkalomból, hogy a gyomai utcákat új nevekkal akarják felcserélni, többek kívánságát tolmácsolom azáltal, hogy a Kistemplom utcát a nagy emberbarát emlékére báró Wodianer Albert utcának kellene elnevezni. Szép és nemesítő dolog a hála érzete s amaz emberpár, ki a „Kistemplom“ kriptájában alussza örök álmát, — a köznek juttatott nagy jótéteményeiért valóban meg is érdemli a kegyeletet.

Gyoma, 1930. okt. 20-án.

Szerkesztő Urnak

igaz tisztelője:

Mányiné Prigl Olga.

Fenti levél nemes gondolatát örömmel pártoljuk és egyben meg- ragadjuk az alkalmat és felkér- jük községünk lakosságát, hogy amikor a képviselőtestület most hosszú évekre állapítja meg köz- ségünk és az új települések utcai neveit, hasonló találó utcaelneve- zésekkel legyen a kiküldött bi- zottság segítségére.

Szerkesztő.

ÉRTESÍTÉS! Tudomására hozzuk t. olvasóinknak, hogy a Hungária nyomdát és a Gyomai Ujság szerkesztőségét és kiadóhivatalát Kossuth La- jos utca 576 sz. (Wagner fa- telep) alá helyeztük. Telefon számunk 22.

Vallásos esték.

A református egyház ve- zetősége tisztelettel értesíti a gyülekezet tagjait és az egész község lakosságát, hogy a vallásos estélyek tartását f. évi október hó 31-én a re- formációi ünnep estélyén a mirhóhádi Arany-féle iskola helyiségében megkezdi. A mirhóhádi iskolában minden héten pénteken este 6 órakor fognak megtartani a vallá- sos összejövetelek. Az iparos- tanonciskolában f. évi no- vember hó 4-én lesz az első vallásos estély és ettől kezdve minden héten kedden este 6 órakor itt is vallásos estély lesz. Felkérjük a hiveket, hogy mint a múlt télen is, szép számmal vegyenek részt ezeken a lelki épülést nyújtó vallásos estéken, úgy most is minél számosabban jöjje- nek Isten örök igéjének, a Krisztus evangéliumának hallgatására és befogadá- sára. Arra is kérjük a gyü- lekezet tagjait, hogy min- denki hozzon magával új énekeskönyvet, hogy az együttes buzgó éneklésben is lelkileg részt tudjon venni.

Fájó emlék, mely felujult!

I.

Emlékezem. 1916-ot irtak. A világháború véres forgataga ma- gával sodrott már mindenkit... Mentek vígan, anyám mellettem zokogott, mi pedig egymásba ka- rolva irigyeltük a távozókat... A gözlő sipolt és eltűnt a láthatá- ron, elvive a legdrágább kincset: édesapánkat.

...Telt az idő. Portól, esőtől megsárgult levelek jöttek és be- széltek küzdésről, nyomoruságról, vitézségről.

...Kün a csatatereken bőmbölt az ágyu, hullott a gránát, katto- gott a gépfegyver, sikoltzott a puská... a lövészárkokban folyt a vér és a pokol torka egyre ontotta az emberszörnyeket.

...Otthon kisírt szemü nők és elhagyott gyermekek imádkoztak az Egek urához, édesapjukért.

Egy teríték pedig az asztalnál úgy náluk, mint nálunk üresen maradt.

...1916 májusában egy fakó távirat jött és többször nem is terítették csak két személyre a barátomnál. Pár nap múlva már egynek se. Az anyját elvitte a bánat, ő pedig hozzánk jött. Ettől

kezdve még jobban szerettük egy- mást.

Egy másik táviratot hozott a posta és egy szép napon, egy po- ros, elrongyosodott ruhájú, kiéhe- zett, lelkileg összetört, testileg tönkrement katona nyitott be hozzánk: apám.

II.

...Rohannak az évek. A ránk kényszerített trianoni béke által határolt kijelölt patak mellett tábo- rozik egy cserkészcsapat. Nagy az izgalom és készülődés. A csapat őrsi versenyre készülnek. Az egyik őrs vezetője én vagyok,

helyettesem pedig elválaszthatatlan barátom. Büszkén indulunk a ver- senyre. Beteijesedett vágyunk. Ka- tonák vagyunk, a jövő katonái.

...Megyünk az első cél, a temető felé. Kiadom a megbízásokat. Ba- rátomnak a hősök sírját kell le- rajzolni és az ott nyugvók neveit feljegyezni.

Mindenki kész, csak ő nem jön. Elmegyek megnézni... Ajultan fek- szik egy korhadt fakereszten és ajkaival egy nevet csókolgat:

vitéz Pálffy István százados, meghalt 1916. május 20.

...Az Apja! (Rf.)

Bethlen István országmentő programja.

A miniszterelnök minapi nagy beszédének hatalmas szónoki sikerén túl jelentősé- get és maradandó hatást bizo- tosít a benne előterjesztett kormányzati program gaz- dasági és pénzügyi komoly- sága. A bejelentett intézkedé- seknek nagy bősége és gaz- dasága minden kommentárnál és méltatásnál jobban és erő- sebben bizonyítja a kormány gazdaságpolitikai program- jának komolyságát, jelentősé- gét és a miniszterelnöknek azt az elszántságát, hogy a világ- krízis sodrába került Magyar- ország válságát leküzdje. A miniszterelnök beszédéből a kormány legközelebbi gazda- sági programja az alábbi körvonalakban bontakozik ki:

Küzdélem a gabonakrízissel.

A gabonajegy jelenlegi há- rom pengőnyi összegének fel- emelése, melynek mérvét egy szakközlettség fogja megállapi- tani.

Az iparcikkek olcsóbbítása és pedig az ipari vámok rész- leges mérséklésével, amelyért kárpótlásul az ipar a tegnap benyújtott iparfejlesztési tör- vényben körülírt közvellen se- gélyezéssel nyert kárpótlást. A kartelek ármegállapításába a a magyar kormány beleszólást nyert.

A falu népe már a legköze- lebb olyan olcsó szövet és bőryanaghoz jut, amelyből ru- házkodási szükségletét az ed- digi áraknál 40—60 százaléka- lal olcsóbban láthatja el.

A vidéki helyi viszonyok megismerése céljából ország-

szerte tanulmányi bizottság fogja megállapítani a szüksé- ges intézkedéseket.

A kereskedelempolitika terén.

Bejeleni a miniszterelnök a magyar kormány hajlandósá- gát, akár egy gabona világ- kartelben való részvételre, a- kár preferenciális szerződések megkötésére, akár pedig re- gionális szerződések kötésére és a folyamatban levő, valamint a küszöbön álló külkereske- delemi szerződéses tárgyalások alkalmával hajlandónak fog nyilatkozni kereskedelmi vi- szonyaiknak ilyen preferenciá- lis rendszer alapján leendő megoldására a magyar mező- gazdaság érdekében.

A kivitel fejlesztése érdeké- ben márkázási törvényt csiná- lunk, hogy ezzel is emeljük agrártermékeink versenyképe- ségét a külföldi piacon.

A mezőgazdaság atszerve- zése érdekében nagyobb állami kölcsönt fogunk kontrahálni, mihelyt erre meglesz a lehetősé- g.

A tejtermelést fokozni a tej, vaj és sajtxportot növelni, a sertésenyésztést fejleszteni és a sertésexportot szaporítani, továbbá a szeszgyártást is e- melni óhajlja a kormány, ami- hez megfelelő organizáció és megfelelő hitel kell, amelyet megteremtteni a kormány fel- adatának ismer.

A hitelkrízis leküzdése.

Az állami hitel terén a kor- mány el van határozva, hogy csak olyan hosszulejáratu ál- lami kölcsönt fog igénybe ven- ni, amely a magyar közhitel- nek a külföldön ártalmára nem

válí. Minthogy a magyar állam hitelé ma is változatlanul szilárd, az ilyen államköcsön felvételének a külföldön, különösebb akadályja nincsen. Addig nyugodtan várjuk azt az időpontot, amelyben az államköcsönt kedvező feltételek mellett és a magyar állam hitelének teljes megóvásával kontraháltatjuk.

De közben is átmeneti hitelekkel és előlegekkel fogjuk megszerezni azokat az összegeket, amelyek a mai szükségletek fedezésére szolgálnak. Az állam beruházó tevékenységében ekként fennakadás nem fog beállani.

A mezőgazdaság és a kisipar ebben az esztendőben együttvéve 200.5 millió pengő rövidlejáratu hitelhez jutott és a kormány ezután is köteletségének tartja, hogy a mezőgazdasági hitelt ilyen eszközökkel alimentálja. Amikor pedig lehetővé válí hosszulejáratu hitel felvétele, a kormány rögtön gondoskodni fog arról, hogy ez meg is történjék.

Az államháztartás egyensúlyának fenntartása.

A magyar államháztartás egyensúlya nem ingott meg és ezt az egyensúlyt a kormány a jövőben is biztosítani fogja a következő intézkedésekkel:

A már megszavazott költségvetési csökkentésen túl a dologi kiadásokban a kormány további 20 millió pengőnyi redukációra kér felhatalmazást a törvényhozástól. A személyi kiadásokban 10 millió pengőt kíván a kormány megtakarítani a kiküldetési díjak újabb rendezésével. Törölni fogja továbbá a kormány az összesen 3.7 millió pengőben költségvetésileg előirányzott tisztviselői jutalmakat és segélyeket.

A folyó évben az üres állásokat a kormány nem tölti be, ami szintén tekintélyes megtakarítást eredményez. Ellenben a kormány a tisztviselői fizetéseket az eddigi tervek ellenére egyáltalán nem fogja redukálni.

E helyett minden fix fizetésű alkalmazott, tehát úgy az állami, mint a magánalkalmazott kereseti adóját bizonyos kulcs szerint pótlékolni fogják.

A tantiémadót progresszíve fel fogják emelni akként, hogy azt nem a vállalat fizeli, hanem az aki a tantiémet élvez.

Ezenkívül a kormány semmiféle adóemelést nem tervez és a termelést semmiféle közteher emelésével megterhelni nem fogja.

A jövő évi állami költségvetés kiadási oldalát harminc millióval kívánja a pénzügyminiszter leszállítani és e cél-

ból az adminisztráció racionalizálása fog keszresztül viténi. Általános adóreformot a kormány a mai nehéz időkben egyáltalán nem tervez.

Ellenben a községi háztartásokat szanálni és rendbehozni kívánja, mely célból még az ősszel törvényjavaslat kerül a parlament elé.

A borfogyasztási adót csökkenteni fogja és az adók kivonása tekintetében községenként mutatókozó egyenlőtlenséget ki fogja küszöbölni.

A közmunkavállás, amely a kisember vállait oly nagyon nyomja újabb szabályozást nyer, amely mellett ez a teher egyenleesebben fog megoszlan.

120 millió új beruházás és közmunka.

A kormány a munkanélküliség ellen azzal veszi fel a harcot, hogy munkához juttatja a munkanélkülieket. A legközelebb meginduló közmunkák és beruházások sora a következő:

Harmincmillió pengővel az aktív és nyugdíjas tisztviselők és magánalkalmazottak családi házakat építhetnek.

A vidéki városokban megindulnak a közmunkák, amely célra az állam 12 és félmillió pengőt bocsájt rendelkezésre.

Ezenkívül a városok a közmunkákra kölcsönöket is fognak felvehetni úgy, hogy végeredményben a vidéki városokban 21.2 millió pengőt fog kiadni a meginduló közmunka.

Folytatja a kormány az államvasuti beruházásokat, mely célra 30—40 millió pengőt szánt.

Az utépitési programot, amelynek céljaira 32 millió áll rendelkezésre, a kormány tovább folytatja.

A vadvizek lecsapolására egymillió pengőt irányoz elő.

A vidéki kislakásépítés céljaira a már előirányzott hatmillió pengőn felül további három millió pengőt.

Együttvéve ezek az összegek százhuszmillió pengőt tesznek ki. De ezenfelül még rendelkezésre áll a költségvetésileg már megszavazott 47 millió pengő.

A munkanélküliséget ez kétségtelenül enyhíteni fogja és meg fog indulni a gyárakban a munka és a kereskedelemben a forgalom.

A vidéki városoknak a kormány felhatalmazást ad, hogy szükség esetén inségadót vehessenek ki, amelynek felhasználása a népjóléti miniszter egységes irányítása mellett történik.

E gazdag program konkrétumai bizonyára el fogják

oszlítani azt a bizalmi krízist, amellyel szemben mindenkinek kötelessége felvenni a küzdelmet.

HIREK

Orvosi hír! Dr. Uhrin Sándor egyetemes orvos, szülész-nőgyógyász szakorvos, volt klinikai orvos rendelését e hó 27-én Endrődön Kossuth utca 15 (a Stercula gyógyszertár mellett) megkezdi.

Társas vadászat. Az 1-ső számú vadásztársaság e hó 19-én társas vadászatot tartott a közuli hid ladányi ut és gát közölli részen és a siralói holt mederben. Eredmény: 1 óz, 29 nyul, 32 fácán kakas és 5 fogoly.

Baleset. Az ivánfenéki ármentesítő társulat egyik régi csőátereszének kicserélésénél sajnálatos baleset történt. A kellő óvintézkedések mellett, Gábor Sándor esatonaőr vezetésével kiásott régi csövek egyike a föld súlya alatt összetört s oly szerencsétlenül szoritotta össze az ott álló Zoltán Sándor lábát, dacára annak, hogy a társulat azonnali intézkedésére a mezőtúri szanatóriumba szállították, lábfejét mégis amputálni kellett.

Áthelyezés. Koczka Sándor r. k. Szent Imre polgári fiúiskolai igazgatót a vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte a pilisvörösvári állami polgári fiú- és leányiskolához s egyben megbízta az igazgatói teendők végzésével. Az endrődi polgári iskola igazgatásával az Apostoli Kormányzóság Dr. Maacz János, volt vészlői igazgatót bizta meg.

Hat-nyolc pengőre emelteti fel a kormány a bolettát, melylyel nemcsak köztartozásokat lehessen fizetni, hanem ezt az összeget a boletta tulajdonosa készpénzben minden esetben felvehesse.

A jóvátételi tartozások törlesztésének elhalasztásáról tárgyalnak Amerikában.

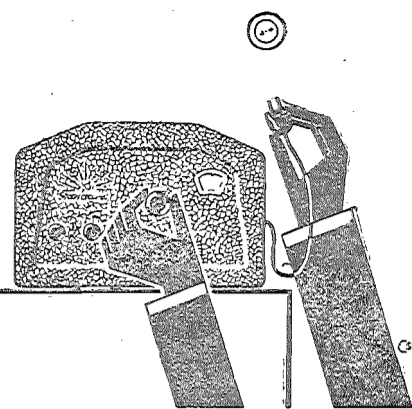
Országos baromfikiallítás lesz Békéscsabán október 31, november 1 és 2.

Nagy hóviharak vannak Amerikában.

Dr. Karakas Albert táblabíró vadászat közben Sirschics György közjegyzőt véletlenül bokán lölte. Karakas táblabírót a földbirtok rendezésből ismeri a közönség.

Öt százalékkal emelik a fixfizetéses alkalmazottak adóját, ami az ötödik fizetési osztálytól progresszíve lesz.

LEGJOBBATA LEGOLCSÓBBAN!!!

Standard 3a

VILÁGSIKER!

-ÁRA P. 225.-

KAPHATÓ 6-12-18 HAVI

RÉSZLETRE

Kapható minden jobb szaküzletben.

Üzletek nyitvatartása október 26-án. A kereskedelemügyi miniszter azt a rendeletét, mely szerint az október 26-ára eső vasárnapon a nyílt árusítási üzletek a Magyar Híltre való tekintettel reggel 7 órától 12 óráig nyitva tarthatók, az összes élelmiszer-árusító üzletekre is kiterjesztette.

Gáterősítés Gyoma és Köröstarcsa között. Újabb 26 ezer pengős közmunkát ígér a Körös—Tisza—Marosi Ármentesítő Társulat. A Körös—Tisza—Marosi Ármentesítő Társulat a múlt héten tartotta meg rendes évi közgyűlését Hódmezővásárhelyen, amelyen a jövő évi költségvetést tárgyalták. A társulat területén a jövő évben a járulákokat 10 százalékkal csökkentik. A közgyűlés foglalkozott a gáterősítési munkálatokkal is. A Keltős-Körösön ugyanis Gyoma és Köröstarcsa között a baloldalon a gát még ma sincs rendes méretűvé kiegészítve, ezért elhatározták, hogy a költségvetés terhére 2.5 kilométer hosszban 26 pengő költséggel a gátat megerősítik. A közgyűlés egyhangulag hozott határozata után utasították az elnökséget, hogy ha csak egy mód kínálkozik, ezt a munkát még az idén végeztessék el.

A Magyarság vasárnapi számából: Csabai Wagner József műteremkiállítás. Majd félszáz, kisebb-nagyobb darabból álló gyűjteménnyel, vasárnap, október 19-én nyitja meg műteremgyűjteményét Csabai Wagner József festőművész, a békéscsabai piktorokolónia egyik kiemelkedő tagja. A képek legnagyobb része pasztel; de van közöttük olaj, akvarel és grafikus munka is, beszédes bizonyítékként annak, hogy mesterük egyformán virtuós kezelője mindeme technikáknak. De messze túl e mertségbeli tudáson, egy ragyogó derűjű, friss egészségű poétalélek kisugárzását érezzük lépten nyomon e munkákból, mely üde képzeletvilágra szűrőjén át adja a valóságot. Nagyszerűek a színei. Ugy érzi egy-egy szín eluralgását a témán, mint műzikus a hangnemet s virtuóz módon megőrizve az alaptónust remekül modulál. A képek jórésze hazai téma, falusi részletek, csendéletek, erdőrészletek, figurális tanulmányok, enteriőrök, a többi az olasz fajak ihlették. Egyiken a raguzai részleten, a tenger végtelen kékje harsog el, másikon a tergeri strand bársonyos homokját érzed, itt a halászkötők árbocai ágaskodnak, amott városrészletek elevensége lüktet szebbnél szebb lírai költemények, őszinte líszta gyönyörnségei a szemlélőnek. Aki ilyenre szomjazik, néze meg Budapesten a Horthy Miklós ut 104 alatti műteremkiállítását.

Az endrődi polgári iskola építési segélye. Endrőd újonnan építendő polgári iskolája céljaira két felket adományozott s egyben kijelentette, hogy a költségek 10 százalékát is viseli. A képviselőtestület határozatát a vármegye kisgyűlése jóváhagyta, a belügyminiszter azonban a határozatot megsemmisítette azzal az indoklással hogy a két telek átengedésére vonatkozó határozatot alakilag szabálytalanul hozták meg a határozatnak azt a részét pedig, amelyben a község a költségek 10 százalékát vállalta át, a belügyminiszter azért nem hagyta jóvá, mert a költséget összegszerűen nem határozta meg.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Czeglédy Juliánna, B. Kiss János Kovács Piroška, Wagner Ilona, Lehoczky Márton, Friedrich Rudolf, T. Kocsis Ilona, Pájer Imre, Eiler Mária, Fekécs Lajos Hamza Imre. Házasságot köttek: Papp Károly Borsodi Erzsébettel, Marjay Sándor Józsa Eszterrel, Kukli István Gácsi Máriaival, R. Nagy Gábor B. Szabó Te-

rézsel, Putnok Lajos Rau Erzsébettel, Biró Benedek Cseley Máriaival, Uhrin Pál B. Kiss Lidiával, Dávid Imre Mészáros Jolánnal. Elhaltak: Olajos Sándor 72 éves, Kánya Frigyes 53 éves, özv. Harmati Alberiné 71 éves, Putnoki József 69 éves, Varga János 18 éves, Heimfarth Mihály 76 éves, Domokos Gábor 28 éves.

Állami márkázással védik meg a magyar mezőgazdaság termékeit a márkázásról szóló törvénnyel.

A takarékos ember nem fél a holnaptól.

Magyar Magazin. Hangay Sándor képes lapjának új száma ugy tartalom, mint kiállításban páratlan. Szébbnél szebb művészi alkotások, fotóriportok és rajzok gyönyörködtetik a szemét. Magas nivóju tartalmából kiemeljük: Kosztolányi, Karinthy, Emödi, Tamás és Rudnay írásait, Kiválnak még Irnay színes címlapja, Forrai kiállító karikatúrái és Moly T. értékes színházi beszámolója. Ára 60 fillér. Kapható mindenhol. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal (Budapest, V., Sziget-utca 26.)

Járj elől a takarékoságban s embertársaidnak is példát mutatsz.

Zászlót szentelt a csökmői tüzoltó egyesület. A csökmői önkéntes tűzoltó egyesület tegnap délután tartotta meg zászlóavatási ünnepélyét igen nagy érdeklődés mellett. A zászlószentelésen az összes bihari és békési tűzoltóegyesület képviseltették magukat. Este az iparoskör helyiségében 200 lerülékes társasvacsora volt. A zászlószentelésen dr. Szilágyi Lajos cs. és kir. kamarás országgyűlési képviselő, dr. Nadányi János főszolgabíró, Démusz Lajos Békésmegye főzrendészeti felügyelője, Bojtor István Bihar megye főzrendészeti felügyelője is megjelent.

Motorkerékpár szerencsétlenség. E hó 19-én a reggeli órákban Körösladány határában Makai Antal a köröstarcsai villanytelep vezetője motorkerékpárjáról leest. Lábán, arcán súlyosan megsérült Autóbusz szállította be Köröstarcsára, ahol az orvos azonnal kezelésbe vette. A hátulso ülésen lévő Ladányi Kálmánnak semmi baja sem történt.

Fedák Sári szenzációs nyilatkozata a hangosfilmről és a színház jövőjéről a Délibáb képes színházi hetilap legújabb számában jelenik meg. Rendkívül érdekes cikkben nyilat-

kozik Takos Ilona, Csorlos Gyula, Gaál Gyula és Molnár Aranka arról a kérdéstről, hogy ott tudnák-e hagyni a színházot s ha igen, mi volna ez az ok? Képes beszámoló az „Önagysága egy napja“ és a „Három muskétás“ premierjeiről. Ezekon kívül a „Skót“ rovatban a színházi intimításokkal találja meg az olvasó. A felsorolt cikkeken kívül, számos riport, kép és tréfa tarkítja a 84 oldalas Délibáb legújabb számát, amelynek filmrovaata a legújabb hollywoodi újdonságokról számol be. Ki kell még emelnünk az „Árnyak háza“ című érdekesítő folytatásos regényt és Vitéz Miklós egyfelvonását. Megjelenik szombaton. Ára 50 fillér.

„Éljen a magyar igazság!“ Mint ismeretes Krejci József volt fűzesgyarmati gazdaszövet a bíróság nemzetgyalázásért és kormányzósértésért egy évi fogházra ítélte. Büntetésének kitöltése után, az elmúlt héten, hűtlen kezeléssel vádolva állott a cseh gazdaszövet a magyar bíróság — a gyulai kir. törvényszék Ungváry tanácsa előtt. Elítélték. Négyhónapi fogház, melyet a bíróság a vizsgálati fogházzal kitöltöltnek veit. Az ítélet elhangzása után a vádlott tört magyarsággal, idegen kifejtéssel, talán mégis őszinte szívvel kiáltotta: „Éljen a magyar igazság!“ És most álljunk meg egy percre. Magyar föld adott magyar verejték után kenyeret egy ellenséges állam idegen érzelmű polgárának, aki gyalázta a nemzetet, mely barátként fogadta és hűtlen sáfárja volt a földnek, mely neki és családjának kenyeret adott, javakat adott akkor is, mikor saját édes gyermekének ide s tova csak sirgödröt tud adni. Nagy bűn ez, nagyobb mint amelyet a büntetőtörvények szai megállapíthatnak. Azért, mert gyalázta ez ártatlanságában halálra ítélt fajt, azért meri, hűtlen sáfárja volt az idegen javaknak, megkapta büntetését — enyhe büntetését — de nem felelt a hálatlanságért, mely a legrutabb bűn a földön. „Ingrato homine nihil terra peius alii“, — nem táplál a hálatlannál elvetemültebbet a föld. Mégis ne vádoljunk tovább. A csehek árulással szerzett magyar földjén másként bánnak az ártatlan magyarral is, de mi ne vádoljunk tovább. Erős a mi hitünk az igazságban s az igazság ellenségei elhullnak annak erkölcsi ereje előtt, mely a nemzetgyalázásért elítélt cseh gazdaszövet ajkára adta vádoló lelkiismeretet ítéleteképen: „Éljen a magyar igazság!“...

az új ujlaki palota

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
MAGYBÁTONY-UIJLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT
BUDAPEST, VILMOS-CÁSZÁR-UTCA

Képviselő: WAGNER MÁRTON
FIAI fatereskedők, Gyoma.

„Megtévesztő és lelkiismeretlen híresztelések a pénzügyintézeti betétekről. Korányi Frigyes báró, a P. K. elnökének nyilatkozata. Korányi Frigyes báró a Pénzügyintézeti központ elnöke, a pénzügyintézeti betétek igénybeviteléről szóló híresztelésekkel kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette: Hosszabb külföldi tartózkodás után hazalérve és a Pénzügyintézeti Központ vezetését ismét átvéve értesültem róla, hogy egyes vidékeken még mindig nem szűntek meg olyan abszurd híresztelések, mintha a kormány lakásépítési célokra a pénzügyintézeti betétek bizonyos százalékát szándékoznék igénybe venni. Azonnal érintkezésbe léptem a kormány illetékesebb tényezőivel, akik a leghatározottabb kijelentést tették nekem, hogy semmiféle olyan intézkedés nincs tervbevéve, amely a pénzügyintézeti betéteket kényszerkölcson céljaira, vagy bármely más célra igénybe venné, vagy a betéteket egyáltalában érintené. E határozott kijelentések folytán — amelyekre hivatkozni felhatalmaztattam, — remélhető, hogy az amugy is sporadikus, lelkiismeretlen híresztelések végleg el fognak hallgatni.“

Mindennapi szék-szorulás, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzugás, szédületes és lehangeltség esetében a természetes **Ferenc József** keserűviz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagynevű orvosok a **Ferenc József** vizet fényes eredménnyel alkalmazták. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

HIRDESSEN LAPUNKBAN.

Idegesek emberek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendes bélműködést, jó emésztés és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyorvosok véleménye alapján a **Ferenc József** viz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az idén halottak napja nem november 2-án, hanem 3-án lesz. Nevezetesen november 2-ika az idén vasárnapra esik és ezért marad hétfőre vagyis 3-ára a halottak emlék ünnepe. A halottak síjaitól tehát nem november 1-én, hanem 2-án mennek és a kivilágítás is 2-án lesz, mert a halottak napjának ez az elő estéje.

Endrődi anyakönyvi hírek. Születtek: Kaiona Margit, Sipos Ilona, Gyurica Olga, Hangya Imre, ifj. Ugrai Terézia, Novák Lajos, Timár Margit, Timár Hermina, Szebeni Katalin, Hornok Mária, Mraucsik Ilona, Pintér Ilona, Hangya Mária. Egybekeltek: Kiszely Imre Timár Margittal, Kenyeres István Hegedűs Eszterrel, Bula Imre Uhrin Erzsébettel, Gyurica Máttyás Turcsányi Reginával, Stranzky Máttyás Pál linkás Veronikával, Oszlács Pál Hanyec Margittal, Vaszkó Mihály Knap Margittal. Halálozás: Gellai Jolán 10 hónapos, ifj. Knap János 23 éves, Kurilla Pálné Dávid Emerencia 70 éves.

SPORT

Leventék—Cserkészek 1-1 (1-0)
Ismét egy durvasággal

tarkított mérkőzésben volt része a közönségnek. A bíró erélytelensége miatt a második félidő első perceiben a mérkőzés félbe is szakadt.

A cserkészek fiatal csapata igazi football intelligenciával játszott, ami a közönség tettségét megnyerte. Kár, hogy olyan is akadt közülük, aki megfelelt az arról, hogy a pályán nem pofozkodni, hanem fociballozni szoktak. Egyébként a csapatban jó egyéni játékosok vannak, ellenben az összjátékhoz fogalmuk sincs.

A leventék hétről-hétre javulnak és ha tulerélyes játékmódozokról lesznek, akkor nagyobb csapatokkal is sikeresen vehetik fel a küzdelmet.

Vasárnap f. hó 26-án délután fél 4 órai kezdettel az Endrődi T. K. és a Gyomai Leventék játszanak barátságos mérkőzést a gyomai sport pályán. (L)

A gyomai kir. járásbíró, mint te-lekkönyvi hatóság.
4037/1930 tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Pesti Arbor fa és szénkereskedelmi vállalat Stern A. bpesti cég végrehajtónak Vadas Ignác végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a te-lekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 303 P tőkekövetelés és járuléka bekajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő, Gyoma községben fekvő s a gyomai 4870 sz. betétben A+1 sor 8466/1 hrsz. a. foglalt 7 hold 800 négyszögöl területű szántóból, A+2 sor. 8466/2 hrsz. a. foglalt 7 hold 800 négyszögöl területű szántóból, +3 sor. 8469/5 hrsz. a. foglalt 7 hold 800 négyszögöl szántóból és 4+ sor. 8469/6 hrsz. a. foglalt 7 hold 800 négyszögöl szántóból a B.3. sorsz. szerint Vadas Ignácot illető 1/12-1/12

részekre egyenként 383—383. P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930 évi október 28 napján délelőtt 9 órakor a te-lekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Gyomán fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási áron alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1930. augusztus 29.

Dr. Ladomérszky s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:
Hlyés
kir. jb. díjnak.

Előnyös
Aspirin-t
tabletta alakban kérni
Minden tablettán látható a **BAYER**-kereszt.

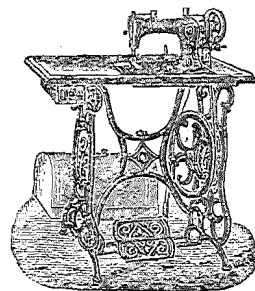
Ingatlan forgalom.

Oláh Lajosné sz. Bere Erzsébet megvette B. Izsó Antaltól a 437 tkv sz 1135—1136 hrsz. alatti házat 12000 pengőért.

Batári Lajos és neje Tóth Mária megvették Horváth Sándor és neje Tandi Rózától a 2052 tkv. sz. 3713/1 hrsz. alatti házat 2000 pengőért.

Csáky Mihály megvette Marjay Gábor és neje Kocsis Klárától a 5034 tkv. sz. 6338/a szántó 3/4-ed részét 1000 pengőért.

Oláh István és neje Zadányi Margit megvették Oláh Jánostól a 3210 tkv. sz. 5293 hrsz. 4 hold 150 négyszögöl és

A WEISS MANFRÉD ACÉL-
ÉS FÉMMŰVEK R.-T.
VARRÓGÉPGYÁRA

INGYENES
VARRÁSI és GÉPHIMZESI
TANFOLYAMOT rendez

a „CSEPEL” magyar varrógépeken.

A tanfolyam 6 hetes november 3—23-ig Gyomán (helyét később fogjuk hirdetni) november 24-től december 14-ig Endrődön DOMOKOS ALBERT villanyszerelő és műszerész üzletében, amelyre az érdeklődő hölgyeket tisztelettel meghívja.

A tanfolyamon az összes himzőmunkák, ugymint: színes és monogram-himzés, lapos és virághimzés, aszur és áttörtmunkák, homoköltés el-sajátíthatók. Kérjük az érdeklődő hölgyeket, hogy ezt az alkalmat felhasználni és tanfolyamra — amely elsőrangú budapesti oktatók vezetése alatt áll — jelentkezni szíveskedjenek.

Jelentkezni lehet: DOMOKOS ALBERT villanyszerelő és műszerész gyomai és endrődi üzleteiben.

A Békésmegyei Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

gyomai fiókja (ezelőtt Gyomai Takarékpénztár-Nagytakaré) és endrődi fiókja (ezelőtt Endrődi Népbank R.-T.)

váltókölcsönöket ház és földingatlanra bekebelezés mellett, vagy személyi hiteleket kezességgel bármily összeg és a forgalmi érték legmagasabb százaléka erejéig a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett folyósítanak. Másutt fennálló drágább kamatozású kölcsönöket konvertálnak és az ezzel kapcsolatos törlesztéseket illetve kikebelezéseket díjtalanul eszközlik. A bekebelezési költséget méltányosan és a leg-minimálisabb összegben számítják fel.

Akinek tehát kölcsönre van szüksége, vagy akinek már magasabb kamatozású kölcsöne van és ezt saját érdekében olcsóbb kamatozású kölcsönre konvertálni óhajtja, keresse fel az intézetek üzlethelyiségeit, ahol a szükséges felvilágosításokat a legnagyobb készséggel megkapja anélkül, hogy a felvilágosítás-kérés az érdeklődőt bármire is kötelezné.

Mindennemű bankári megbízást vállalnak és azokat azonnal a legelőnyösebb feltételek mellett teljesítik.

Betéteket a legmagasabb kamatozás mellett gyümölcsöztetnek.

